

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„Горска промишленост“
София
№ 29/03.2027 г.

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Марина Годорова Приматарова
Институт по физика на твърдото тяло „Акад. Георги Наджаков“,
Българска академия на науките, София

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **“професор“**
в научната област 4. Природни науки, математика и информатика,
професионално направление 4.1 Физически науки, научна специалност
„Електрични, магнитни и оптични свойства на кондензираната материя“
(мултифероични свойства на обемни образци и наноматериали)
по дисциплината „Физика с биофизика“
код на процедурата: WWI-P-1123-112

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 102 от 08.12.2023 г. и на интернет страницата на Лесотехническият университет за нуждите на катедра „Математика, физика и информатика“ към факултета „Горска промишленост“, като единствен кандидат участва **доцент д-р Илиана Наумова Апостолова** от катедра „Математика, физика и информатика“ към факултета „Горска промишленост“ на Лесотехническият университет.

1. Кратки биографични данни

Илиана Апостолова е родена на 23.03.1970 г. в Мездра. През 1988 г. завършва Математическата гимназия „Акад. Иван Ценов“ във Враца. От 1988 г. е редовен студент по физика в СУ „Климент Охридски“ и през 1993 г. придобива образователната степен „магистър по физика на твърдото тяло“, а през 1994 г. след задочно обучение придобива и квалификацията „учител по физика“.

В периода 1994-95 г. И. Апостолова е учител по физика и информатика в 54 СОУ „Св. Иван Рилски“ в София. От ноември 1996 г. досега тя работи в катедра „Математика, физика и информатика“ към факултета „Горска промишленост“ на Лесотехническият университет (ЛТУ), като заема последователно длъжностите асистент (1996-2001 г.), старши асистент (2001-2008 г.), главен асистент (2008-2015 г.) и доцент (от 27.01.2015 г.).

През 2012 г. като докторант на самостоятелна подготовка в катедрата „Физика на твърдото тяло и микроелектроника“ на Физическия факултет на СУ „Климент Охридски“ Илиана Апостолова защитава успешно дисертация на тема „Статични и динамични свойства на магнитни и мултифероични наночастици“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Научен ръководител е проф. дфн Юлия Веселинова.

2. Общо описание на представените материали (цитираните по-долу групи от показатели и квартали са дефинирани в Правилника за прилагане на ЗРАС в ЛТУ, Професионално направление 4.1, Таблици 1 и 2)

Доц. д-р Илиана Апостолова участва в конкурса със следните материали:

В *показател А1* е посочен дисертационният труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, който осигурява необходимите 50 точки.

В *показател В4* са представени 11 научни публикации в списания с импакт фактор (IF): 5 статии с Q2 и 6 статии с Q3, които осигуряват общо 190 точки при необходимия минимум от 100 за *група В*. Всички публикации са в авторитетни международни списания: 3 в *physica status solidi (b)*, 2 в *Solid State Communications*, 2 в *Thin Solid Films* и по 1 в *European Physical Journal B*, *Magnetochemistry* и *Materials Today Communications*. 8 от статиите са с двама съавтори и 3 с трима съавтори. В 6 от тях Илиана Апостолова е първи автор.

В *показател Г7* са представени 47 научни публикации в списания с импакт фактор: 4 статии с Q1, 27 статии с Q2, 13 статии с Q3 и 3 статии с Q4, които осигуряват общо 871 точки при необходимия минимум от 200 за *група Г*. Трудовете са в реномирани международни списания: 12 в *physica status solidi*, 7 в *Modern Physics Letters B*, 5 в *European Physical Journal B*, 3 в *Solid State Communications*, 3 в *Journal of Magnetism and Magnetic Materials*, 3 в *Magnetochemistry*, 2 в *Physica E*, 2 в *Physics Letters A*, 2 в *Phase Transitions*, 2 в *Nanomaterials* и по 1 в *Journal of Alloys and Compounds* (IF=6.371), *Europhysics Letters*, *Journal of Applied Physics*, *International Journal of Modern Physics B*, *Materials* и *Applied Sciences*. 38 от тези статии са с двама съавтори, а останалите 9 с трима и повече. В 19 от тях кандидатката е първи автор.

В *показател Д11* е представен списък с 414 независими цитирания (общо 828 точки при необходимия минимум от 100). Всички цитати са в международни списания с импакт фактор.

В *група Е* дейността на доц. Апостолова осигурява 170 точки при необходим минимум от 150. Включени са два университетски учебника: И. Апостолова, А. Апостолов, *Физика с биофизика* (2016); И. Апостолова, *Физика с биофизика за еколози* (2023) и едно университетско пособие: И. Апостолова, *Тестове по Физика и Физика с биофизика за студентите от Лесотехнически университет* (2022). Отчетено е и участието в 9 национални научни проекта.

Всички представени в конкурса материали (публикации, цитати, университетски учебници и пособия, научни проекти) са от последните девет години, т.е. периода след придобиването на академичната длъжност „доцент“ от Илиана Апостолова.

3. Обща характеристика на научната дейността на кандидатката

Научните изследвания на доц. Апостолова са най-общо в областта на теорията на кондензираната материя и по-специално в изучаването на магнитоподредени, феро/антифероелектрични мултифункционални материали (обемни образци, тънки филми и наночастици). Това е една интересна, бързо развиваща се област с възможности за разнообразни приложения.

Публикациите, които са включени в хабилитационната справка [XC1-XC11] са посветени на магнетоелектричните взаимодействия в обемни образци и наноструктури. Дефинирани са моделни микроскопични хамилтониани, описващи електричната и магнитната подсистеми и магнетоелектричното взаимодействие между тях за множество сложни съединения. По този начин може да се предскаже макроскопичното поведение на мултифероичните системи. Определени са условията за дотиране и промяната в размерността на мултифероични съединения, при които може да се достигне до „room temperature multiferroism”. Използван е методът на функциите на Грийн за теоретично определяне и числено пресмятане на

физическите характеристики на поредица мултифероични обекти. Адекватността на моделите и получените резултати е доказана с качествени и количествени съвпадения с множество експериментални данни. Всички модели се отнасят за реално съществуващи вещества и системи, проявяващи потенциални възможности за широко практическо приложение в областта на нанотехнологиите.

Основен принос на другите 47 научни публикации, включени в конкурса е систематичното изучаване и анализиране на магнетоелектричните взаимодействия, отговорни за появата на мултифероизъм. Те могат да се групират по следния начин:

1. Изследвани са различните механизми за поява на спин-индуцирана поляризация в обемни мултифероични образци [2-7, 10, 17, 23, 27, 29, 31-34].

2. Определено е влиянието на дотирането в ниско размерни мултифероични системи [1, 20, 22, 25, 26, 39, 41, 43, 45].

3. Изучени са възможностите за наблюдаване на room temperature magnetism и room temperature multiferroism в дотирани магнитни и мултифероични наночастици [9, 12, 13, 16, 21, 30, 37, 38, 40, 44, 46, 47].

4. Предложени са модели на наночастици за приложение в областта на самоконтролираща се магнитна хипертермия [11, 18, 24, 28, 36, 42].

5. Анализирани са фононните спектри в мултифероични и магнитни обемни образци и нискоразмерни системи [8, 14, 15, 19, 35, 38].

4. Отражение на научните публикации на кандидатката в литературата

Списъкът на забелязаните цитати е респектиращ, общо 414, като всички те са от чуждестранни автори в реномирани списания с импакт фактор. След датата на подаване на документите за конкурса забелязах още двадесетина цитата. Този широк отзвук на трудовете на доц. Апостолова в литературата говори недвусмислено както за актуалността на разработваната тематика, така и за значимостта на постигнатите резултати в тях.

5. Оценка на личния принос на кандидатката

От представените 58 научни труда 46 са в съавторство с Ю. Веселинова и А. Апостолов. Останалите 12 [1-4, 7, 9, 10, 21, 33, XC4, XC10, XC11] са резултат на успешно сътрудничество с колеги от Martin Luther University, Halle, Германия. Илиана Апостолова е първи автор в 25 публикации, а в останалите 33 втори автор. Тези данни говорят красноречиво за съществения принос на кандидатката в представените материали.

Значителен е личният принос и в двата университетски учебника: И. Апостолова, А. Апостолов, Физика с биофизика (2016) и И. Апостолова, Физика с биофизика за еколози (2023), както и в университетско пособие: И. Апостолова, Тестове по Физика и Физика с биофизика за студентите от Лесотехнически университет (2022).

Хирш индексът на Илиана Апостолова е $h=11$.

6. Лични впечатления

Имам преки впечатления от научната работа на доц. Апостолова още от времето на защитата на докторската дисертация. През годините, от нейното участие в научни договори, семинари, дискусии и др. имах възможността да наблюдавам развитието ѝ. Тя израсна като авторитетен специалист, който е задълбочен и прецизен в работата си, поставя интересни научни проблеми и търси поле за приложение на получените теоретични резултати.

7. Заключение

Представените материали характеризират доц. Илиана Апостолова като квалифициран университетски преподавател със сериозна научна продукция в една актуална област от физиката на кондензираната материя. Тя не само удовлетворява критериите за заемане на академичната длъжност „професор“ на Лесотехническият университет, но и ги надхвърля многократно. Важно е да се отбележи, че при необходимия минимум от 600 точки, тя участва с 2109. Особено впечатление прави качеството на публикациите и цитатите – всички те са в международни списания с импакт фактор.

Въз основа на всичко гореизложено убедено препоръчвам доцент д-р Илиана Наумова Апостолова да бъде избрана за „професор“ по професионално направление 4.1 Физически науки, дисциплина „Физика с биофизика“ в катедра „Математика, физика и информатика“ към факултета “Горска промишленост” на Лесотехническият университет.

28.03.2024 г.

Член на жури:

/доц, д-р М. Т. Приматарова/